CSILLAGOS HÁZAK NAPJA

BUDAPEST

2014. 06. 21.

YELLOW-STAR HOUSES REMEMBRANCE DAY

A	I. Gellérthegy utca 29. Június 20. péntek	12:00	
B	VI. Kmety Gy. utca 14. Június 20. péntek	14:00	
	I. KERÜLET		
1	Batthyány utca 12.	15:00	
	II. KERÜLET		
2	Keleti Károly utca 16.	16:00	
3	Keleti Károly utca 31.	15:30	
	V. KERÜLET		
4	Bank utca 6.	17:00	
5	Deák Ferenc utca 21.	16:00	
6	Falk Miksa utca 4.	16:00	
7	Falk Miksa utca 28.	11:00	
8	Garibaldi utca 5.	17:00	
9	Hercegprímás utca 19.	22:00	
	VI. KERÜLET		
10	Andrássy út 10.	18:30	
11	Aradi utca 31.	18:00	
12	Király utca 70.	18:00	
13	Király utca 76.	18:00	
14	Király utca 102.	16:00	
15	Szív utca 42.	10:00	
16	Zichy Jenő utca 30.	10:00	
	VII. KERÜLET		
17	Akácfa utca 41.	16:00	
18	Akácfa utca 59.	16:00	
19	Almássy tér 12.	18:00	
20	Barcsay utca 3.	18:30	
21	Damjanich utca 58.	17:00	
22	Dembinszky utca 48.	11:00	
23	Dob utca 52.	12:00	
24	Dohány utca 74.	21:00	
25	István út 7.	15:00	
26	Károly körút 21.	14:00	
27	Kazinczy utca 16.	20:00	
28	Király utca 15.	14:30	
29	Király utca 51.	16:00	
30	Király utca 91.	18:00	
31	Klauzál tér	17:00	
32	Madách Imre tér 7.	18:00	
33	Rózsa utca. 38/a.	20:30	
34	Rumbach Sebestyén utca 3.	16:00	
35	Rumbach Sebestyén utca 9.	16:00	
36	Síp utca 7.	15:30	
37	Szövetség utca 45.	18:00	
	VIII. KERÜLET		
38	Kun utca 12.	15:30	
39	Népszínház utca 46.	11:00	
	IX. KERÜLET		
40	Lónyay utca 18/b.	20:15	
	X. KERÜLET		
41	Állomás utca 18.	11:00	
42	Gyömrői út 29/a.	10:00	
	XII. KERÜLET		
43	Hollósy Simon utca 10.	16:00	
44	Városmajor utca 47/b.	10:00	
	XIII. KERÜLET		
45	Alig utca 12.	18:30	
46	Balzac utca 24.	8:00	
47	Balzac utca 39.	18:30	
48	Balzac utca 48/a.	10:00	
49	Balzac utca 21/b.	16:00	
50	Csanády utca 18.	17:30	
51	Gyöngyház utca 4.	15:30	
52	Hegedűs Gyula utca 17.	16:00	
53	Hegedűs Gyula utca 20.	16:30	
54	Hegedűs Gyula utca 20/b.	13:00	
55	Hegedűs Gyula utca 21.	17:00	
56	Hegedűs Gyula utca 28.	17:00	
57	Hollán Ernő utca 16.	14:30	
58	Hollán Ernő utca 38/b.	15:30	
59	Katona József utca 24.	16:00	
60	Kresz Géza utca 17.	15:30	
61	Pannónia utca 54.	20:00	
62	Pozsonyi út 1.	14:00	
63	Pozsonyi út 7.	16:30	
64	Pozsonyi út 10.	17:30	
65	Pozsonyi út 14.	16:00	
66	Pozsonyi út 22.	17:00	
67	Pozsonyi út 24.	11:00	
68	Pozsonyi út 54.	17:00	
69	Radnóti Miklós utca 4-6.	15:00	
70	Raoul Wallenberg utca 5.	18:00	
71	Raoul Wallenberg utca 14.	15:00	
72	Szent István park 25.	16:00	
73	Tátra utca 12/a	16:00	
74	Újpest rakpart 5.	10:00	
75	Váci út 28.	11:00	
76	Visegrádi utca 15.	15:00	

Budapest polgármesterének 1944. június 16-án kelt rendelete értelmében a zsidónak nyilvánított budapestieknek június 21-i határidővel kijelölt kényszerlakhelyre, ún. csillagos házakba kellett költözniük. Az átköltöztetés több mint 200.000 embert érintett. A kijelölt közel 2000 épület szétszórtan helyezkedett el, az akkori Budapest szinte minden részében. Fél éven keresztül, a budapesti gettó felállításáig, minden járókelő láthatta, hogy hol laknak, és személyesen kik az üldözött budapesti zsidók.

A kilakoltatás és kényszer-költöztetés hetvenedik évfordulóján, 2014. június 21-én a házak, a város lakóival, a ma kulturális intézetként, színházként, közintézményként működő egykori lakóházak vezetőivel, művészeivel közösen megemlékezést szervezünk a még álló 1600 egykori csillagos háznál.

A megemlékezések kora délelőttől késő estig, többnyire a házak előtt, lehetőleg a ma ott lakók részvételével zajlanak. Az eseménysorozat legfontosabb célja, hogy a város lakói számára láthatóvá, ha lehet, megkerülhetetlenné tegye a mindnyájunkat érintő évfordulót.

Idén június 21-re esik a Múzeumok Éjszakája is. Ezért több fontos budapesti múzeummal és kulturális intézettel összefogva, a múzeumi programok keretében is igyekszünk megemlékezni az évfordulóról.
A részletes és folyamatosan frissülő program, illetve a történelmi háttérhez kapcsolódó dokumentumok a www.csillagoshazak.hu + www.yellowstarhouses.org honlapokon találhatóak.

szervezők: OSA Archívum + Gwen Jones + Lénárt András + Rothman Gabriella

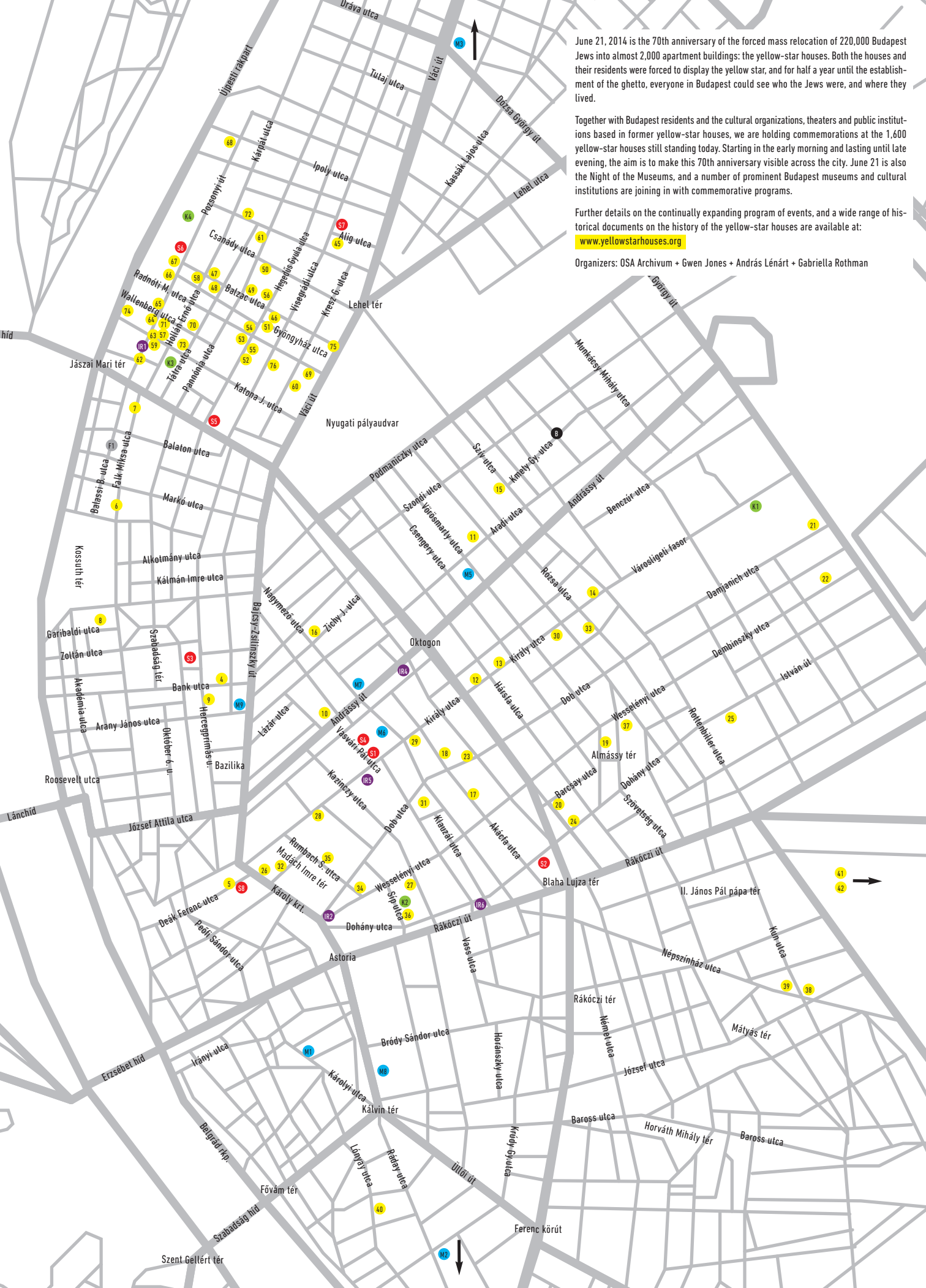
June 21, 2014 is the 70th anniversary of the forced mass relocation of 220,000 Budapest Jews into almost 2,000 apartment buildings: the yellow-star houses. Both the houses and their residents were forced to display the yellow star, and for half a year until the establishment of the ghetto, everyone in Budapest could see who the Jews were, and where they lived.
Together with Budapest residents and the cultural organizations, theaters and public institutions based in former yellow-star houses, we are holding commemorations at the 1,600 yellow-star houses still standing today. Starting in the early morning and lasting until late evening, the aim is to make this 70th anniversary visible across the city. June 21 is also the Night of the Museums, and a number of prominent Budapest museums and cultural institutions are joining in with commemorative programs.
Further details on the continually expanding program of events, and a wide range of historical documents on the history of the yellow-star houses are available at:
www.yellowstarhouses.org
Organizers: OSA Archivum + Gwen Jones + András Lénárt + Gabriella Rothman
Dráva utca
Újpesti rakpart
Tutaj utca
Váci út
Dózsa György út
Kassák Lajos utca
Lehel utca
Kárpát utca
Ipoly utca
Pozsonyi út
Csanády utca
Alig utca
Hegedűs Gyula utca
Visegrádi utca
Kresz G. utca
Radnóti M. utca
Wallenberg utca
Balzac utca
Gyöngyház utca
Lehel tér
Jászai Mari tér
Tátra utca
Pannónia utca
Katona J. utca
Nyugati pályaudvar
Balaton utca
Falk Miksa utca
Bajcsy-Zsilinszky út
Markó utca
Alkotmány utca
Kálmán Imre utca
Kossuth tér
Garibaldi utca
Zoltán utca
Szabadság tér
Bank utca
Akadémia utca
Arany János utca
Hercegprímás u.
Október 6. u.
Bazilika
Roosevelt utca
Lánchíd
József Attila utca
Lázár utca
Nagymező utca
Zichy J. utca
Oktogon
Andrássy út
Podmaniczky utca
Szép utca
Kmety Gy. utca
Szondi utca
Vörösmarty utca
Csengery utca
Aradi utca
Munkácsy Mihály utca
Benczúr utca
Városligeti fasor
Rózsa utca
Király utca
Hársfa utca
Dob utca
Damjanich utca
Dembinszky utca
István út
Wesselényi utca
Rottenbiller utca
Almássy tér
Barcsay utca
Dohány utca
Szövetség utca
Vasvári Pál utca
Kazinczy utca
Klauzál utca
Akácfa utca
Blaha Lujza tér
Rákóczi út
II. János Pál pápa tér
Károly krt.
Deák Ferenc utca
Petőfi Sándor utca
Rumbach S. utca
Madách Imre tér
Sip utca
Dohány utca
Astoria
Vass utca
Népszínház utca
Kun utca
Rákóczi tér
Mátyás tér
Bródy Sándor utca
Horánszky utca
Németh utca
József utca
Erzsébet híd
Irányi utca
Károlyi utca
Kálvin tér
Baross utca
Horváth Mihály tér
Belgrád rkp.
Fővám tér
Szabadság híd
Szent Gellért tér
Lónyay utca
Ráday utca
Üllői út
Krúdy Gy. utca
Ferenc körút

PROGRAMOK A CSILLAGOS HÁZAKNÁL

A **Gellérthegy utca 29.** | **Június 20. péntek 12:00**
A Hetényi-család története: az építtető, dr. Hetényi Géza orvosprofesszor és a ház legrégebbi lakói. Beszélgetés, nyitott kérdések, fényképek, dokumentumok. Hetényi Zsuzsa, Hollós Máté és Gaál Xénia közreműködésével.

B **Kmety György utca 14.** | **Június 20. péntek 14:00**
A ház egykori lakója, dr. Székely János története, naplójegyzetek. Fényképek, dokumentumok, zene. Előadja: Gaál Xénia, Hetényi Zsuzsa, Hollós Máté, Zádori Zsuzsa

I. KERÜLET

1 **Batthyány utca 12.** | **15:00** | *Kőszeg Ferenc és Závada Pál felolvasása, fuvolán közreműködik Baglyas Anita*

II. KERÜLET

2 **Keleti Károly utca 31.** | **15:30** | *A csillagos házak 1944-es kialakításának története – rövid ismertetés. Az OSA Archívum céljai – pár szóban a „Csillagos házak" programról. Gondolatok a zsidóüldözésről és annak áldozatáról, a ház egyik tervezőjéről és lakójáról, Komor Marcellről. Közreműködik a Pro Fun kórus, kórusvezető: Énekes Katalin*

3 **Keleti Károly utca 16.** | **16:00** | *Egy rövid Örkény István-szöveg felolvasása.*

V. KERÜLET

4 **Bank utca 6.** | **17:00** | *Piroska levelének felolvasása, aki szüleivel és kislányával, Évivel a Bank utca 6. szám alatti csillagos házban élt 1944 nyarától 1945 tavaszáig. A család üldöztetésének és megmeneküléséne történetét egy 1945 decemberében kelt levélben írja le.*

5 **Deák Ferenc utca 21.** | **16:00–16:30** | *Gombocz Eszter megnyitja a Zsidó iskolások Budán és Óbudán 1920–1949 című vándorkiállítást az épület udvarán.*
16:30–19:30 | *A kiállítás szabadon megtekinthető, közben beszélgetés, az 1944-es események felidézése, beszélgetés egy holokauszttúlélővel.*
22:30–24:00 | *Filmvetítés a földszinti előadóteremben. A Belvárosi Szabadegyetem szervezésében.*

6 **Falk Miksa utca 4.** | **16:00** | *Kapunyitás*
16:30 | *Felolvasás irodalmi művekből 1.*
17:00 | *Gryllus Vilmos koncertje (jiddis népdalok Kányádi Sándor fordításában)*
17:30 | *Felolvasás irodalmi művekből 2.*
18:00 | *Beszélgetés egykori lakókkal, érdeklődőkkel, zene, majd Raj Ráhel süteménykóstolója.*

7 **Falk Miksa utca 28.** | **11:00** | *Szakácskönyv a túlélésért – Emlékezés egy nagy közös asztalnál. Öt éhező zsidó nő 1944-ben a lichtenwörthi lágerben azzal tartotta egymásban a lelket, hogy otthoni ízeket, családi ebédeket idéztek fel. A recepteket egyikük kis papírcetlikre színnel, ceruzabéldarabkákkal jegyezte le. A sok évvel később, véletlenül előkerült receptekből könyv készült, amely alapján a Gólem Színház színdarabot ír és különleges gasztroszínházi előadással készül. A nagy közös sütés-főzés során a könyvben szereplő receptek közül készítenek el néhányat. A Gólem Színház szervezésében.*

8 **Garibaldi utca 5.** | **15:00** | *Történelmi áttekintés, felolvasás Nagy Lajos Pincenapló című művéből, majd egyperces néma tisztelgés az áldozatok emléke előtt.*

9 **Hercegprímás utca 19.** | **22:00** | *Képes, szöveges installáció a kapualjban, közös gyertyagyújtás.*

VI. KERÜLET

10 **Andrássy út 10.** | **18:30** | *Az OSA történésze, Mink András korabeli beköltöztetőlisták alapján mesél az ott lakókról, felolvassa az egykori lakók névsorát.*

11 **Aradi utca 31.** | **18:00** | *"Csillagos ház és ÁVH-épület" – dokumentumok a ház történetéből (1935–1956), rövid ismertetőt tart Kriza Borbála. Emléktábla-avatás* | **18:30** | *A Drámaszútra zenekar koncertje az udvaron.* | **19:00** | *Filmvetítés: Szomszédok voltak, magyar dokumentumfilm (angol felirattal), 2005, 65 perc, r: Varga Zsuzsanna*

12 **Király utca 70.** | **18:00** | *Vetítés, szavalás, mécsesgyújtás, pászkakínálás a kapualjban, fotókiállítás a ház előtt.*

13 **Király utca 76.** | **18:00–21:00** | *Tarr Hajnalka az acb Galéria és az Eleven Emlékmű közös programján a ház lakóival beszélgetést és megemlékezést szervez. Olyan témákról lesz szó, mint művészet és trauma, holokauszt-emlékművek és fogadtatásuk Németországban, személyes történetek, a ház története, lehet-e a művészetnek társadalomformáló szerepe, és ha igen, hogyan? A beszélgetés nyitott.*

14 **Király utca 102.** | **16:00** | *A tranzit.hu Tabutéma című kiállításához kapcsolódó interjúk vetítése a zsidó identitásról. Az egykori lakók névsorának felolvasása, emlékezés a ház áldozataira, hajdani lakóira. A Tranzit.hu szervezésében.*

15 **Szív utca 42.** | **10:00** | *Megemlékezés, emléktábla-avatás. A ház egykori lakójának visszaemlékezése Melkvi Bea színművész tolmácsolásában.*
10:30 | *Filmvetítés: 1. Fény-képek gyermekeinknek 2. Sárga csillagos kocsmák (Konkol Máté elsőéves BKF-es vizsgafilmjében a volt gettó területén szórakozókat kérdezi a csillagos házakról és kocsmává alakulásukról)*

16 **Zichy Jenő utca 30.** | **10:00** | *Irodalmi megemlékezés Mérnyei Mártával.*

VII. KERÜLET

17 **Akácfa utca 41.** | **16:00** | *Örkény István egypercesének és Ludvik Askenazy A tojás című novellájának felolvasása; gyertyagyújtás.*

18 **Akácfa utca 59.** | **16:00** | *Emlékezés az egykori lakókra, naplórészletek felolvasása.*

19 **Almássy tér 12.** | **18:00** | *A házban élt összes egykori gyerektúlélő közös megemlékezése.*

20 **Barcsay utca 3.** | **18:30** | *Irodalmi összeállítás, megemlékezés, dal, kaddis. Gyermekrajz-kiállítás Soha többet Soá! címmel.*

21 **Damjanich utca 58.** | **17:00** | *Berkics Hanna, a Scheiber Sándor Gimnázium tanulója Örkény István egyik művét mondja el.*

22 **Dembinszky utca 48.** | **11:00** | *Kiállítás a ház múltjával kapcsolatos dokumentumokból. Emlékezés a 70 évvel korábban történtekre. Hogyan zajlott az élet a csillagos házban? A légópince. Emléktábla elhelyezése.*

23 **Dob utca 52.** | **12:00** | *Rövid bevezetés a csillagos ház projektről – dr. Nádor Éva. A ház egykori lakójának beszéde – Korda György, előadóművész. Szól a kakas már – Székelyhidi Hajnal operaénekes. Márai Sándor: Napló 1943–44, részlet. Surányi Vera: Soha ne feledd, előadja Haik Viktória színművészn?. Belz-Szilágyi Zoltán kántor kaddist mond.*

24 **Dohány utca 74.** | **21:00** | *BANDI BÁCSI UTCÁJA Az 1956-os Intézet épülete előtt beszédet mond Ungváry Krisztián történész, majd filmvetítés a szemközti házak falára (Dohány utca 57., 59., 61.). Zene: Domonkos Csilla | Visual: Besnyő Dániel, Beviz Dénes | Projekt vezető: Nádor Katalin*

25 **István út 7.** | **15:00** | *Megemlékezés Szervező: Weiler Katalin*

26 **Károly krt. 21.** | **14:00** | *Zsidó vallási szövegrészlet a ház udvarán lomtalanításkor talált könyvből. Az embermentők méltatása. Az emlékezés mécseseinek meggyújtása a házban összezsúfolt áldozatok emlékére.*

27 **Kazinczy utca 16.** | **20:00** | *Megemlékezés a ház előtt, illetve a mikve használtságától függően az épületen belül. A szomszédos, szintén egykori csillagos házban működő Szimpla kertben egész délután és este a budapesti gettóról készült fotók vetítése.*

28 **Király utca 15.** | **14:30** | *A Falperformance című előadás. Résztvevők: Darvas Kristóf, Simányi Zsuzsanna, Réti Anna, egy harmonika, egy tégla, öltönyök, cipők. A ház egyik lakója, Krausz Éva mesél a házhoz kötődő emlékeiről. Az ÓVÁS! Egyesület szervezésében.*

29 **Király utca 51.** | **16:00** | *A ház udvarán: tablók a csillagos ház dokumentumaiból, a ház múltjából. Varga Mátyás költő, bencés szerzetes felolvas. Közreműködik Rönkös Ildikó és Karasszon Dénes, az Operaház csellistái.*

30 **Király utca 91.** | **18:00** | *Ady Endre: Bélyeges sereg | Egy túlélő visszaemlékezései | Radnóti Miklós: Nem tudhatom...*

31 **Klauzál tér** | **17:00** | *Erzsébetvárosi civil-önkormányzati megemlékezés Köszöntő: Miről szól a mai nap? | Felolvasás: Csillagos házban Erzsébetvárosban. Vattamány Zsolt polgármester emlékbeszéde. | Fájdalmas búcsú. Közreműködik a Klezmerész Együttes.*

32 **Madách Imre tér 7.** | **18:00** | *Tersánszky Józsi Jenő végrendeletét Pogány Judit olvassa fel.*

33 **Rózsa utca. 38/a.** | **20:30** | *TERELÉS Emlékezés a ház egykori lakóira. A gettósítást, a zsúfoltságot és a vagonok szűkösségét megidéző performansz. Menórakészítés mécsesekből, napnyugtakor.*
20:45 | *Közös gyertyagyújtás. Kapualj-kiállítás és hremzlikóstoló.*

34 **Rumbach Sebestyén utca 3.** | **16:00** | *„Itt élt Winter Éva, élt 22 évet" – megemlékezés a ház egykori és mai lakóival.*

35 **Rumbach Sebestyén utca 9.** | **16:00** | *Köszöntő, a ház történeti bemutatása. Felolvasás, válogatás a visszaemlékezésekből. Rövid zeneszám alatt minden lakás elé egy mécses kerül. Egyperces néma csend vagy ima.*

36 **Síp utca 7.** | **15:30** | *Anastasia Chukovskaya és Alexey Zelensky koncertje Gettódalok Ukrajnától Cordobán és Casablancán át Budapestig.*

37 **Szövetség utca 45.** | **18:00** | *„Párhuzamos életrajzok" – Medgyessi Gabriella és Szilágyi Eszter Anna.*

VIII. KERÜLET

38 **Kun utca 12.** | **15:30** | *Rövid bevezetés, majd személyes megemlékezés. Konrád György Kutató kézben hamu és csontdarabkák című esszéjének felolvasása.*

39 **Népszínház utca 46.** | **11:00** | *Az ellenállás Kis Varsója.*

IX. KERÜLET

40 **Lónyay utca 18/b.** | **20:15** | *Dr. Besnyő Ivánné holokauszttúlélő mesél a házról és családjáról; jelen lesznek a Sztehlo Gábor Evangélikus Gimnázium diákjai Baglyos Natália vezetésével. A Kontrabajusz Kórus erdélyi jiddis és héber nyelvű dalokat ad elő. Karvezető: Incze Zsóka*

X. KERÜLET

41 **Állomás utca 18.** | **11:00** | *Megemlékezést tartanak az 1944 nyarán a házba költözött Erdős Ármin, Egri Szidónia és lányuk, Erdős Veronika leszármazottai.*

42 **Gyömrői út 29/a.** | **10:00** | *Családi történetek elbeszélése. Néhány szó az egykor a ház pincéjében bujkált Richter Gedeonról. Radnóti Miklós: Töredék.*

XII. KERÜLET

43 **Hollósy Simon utca 10.** | **16:00** | *A rendelet szövegének felolvasása, néhány zeneszám és egy vers. Kérjük, a résztvevők hozzanak magukkal egy követ, vagy egy szál virágot!*

44 **Városmajor utca 47/b.** | **10:00** | *Egy rövid Örkény István szöveg felolvasása.*

XIII. KERÜLET

45 **Alig utca 12.** | **18:30** | *Közös gyertyagyújtás a Königsberg, Klein és Szabados család emlékére. Közreműködik Korcsolán Orsolya hegedűművész.*

46 **Balzac utca 24.** | **08:00** | *Zsidó falatok Mautner Zsófitól. Mementó receptek Alföldi Róbert tolmácsolásában.*

47 **Balzac utca 39.** | **18:30** | *Piovano Greta csellózik, Elek Tamás, a ház lakója felolvassa a kényszerlakhelyeket kijelölő rendelet szövegét. Lázár Magdolna, egykori lakó megosztja emlékeit, majd Dunai Tamás verset mond.*

48 **Balzac utca 48/a.** | **10:00** | *Doleschall Nóra fuvolázik, majd egy rövid irodalmi szöveg hangzik el.*

49 **Balzac utca 21/b.** | **16:00** | *„Izzó búzaszemek, végre lövik a várost, robbanó hidak, működő rabló nyilasok, lusta hivatalnokok, Mozartot hallgató oroszok..."*

50 **Csanády utca 18.** | **17:30** | *Minikiállítás korabeli dokumentumokból. Felolvasás Teván Margit ötvösművész, egykori lakó naplójából.*

51 **Gyöngyháza utca 4.** | **15:30** | *Felolvasás, mécses és virág elhelyezése az üldözöttek emlékére.*

52 **Hegedűs Gyula utca 17.** | **16:00** | *Találkozás a ház előtt, részletek a Séták között. A 17-es számú háznál emléktábla-avatás.*

53 **Hegedűs Gyula utca 20.** | **16:30** | *Schein Gábor költő, irodalmár, a ház lakója tart megemlékezést. Emléktábla-avatás és az 1944-ben itt lakók nevének felolvasása. Közreműködik Petrus-Bölöni Áron gordonkán.*

54 **Hegedűs Gyula utca 20/b.** | **13:00** | *Kamarakórus a lépcsőházban, történetek a ház egykori lakóiról, akácfaültetés, emléktábla-elhelyezés. A program folyamatosan frissül a https://www.facebook.com/Kretakor oldalon. A Krétakör szervezésében.*

55 **Hegedűs Gyula utca 21.** | **17:00** | *Az 1938-ban beköltözött Bérci család – Bérci Géza, felesége, Schöffer Blanka és két fiuk, Bérci István és Bérci György – történetei.*

56 **Hegedűs Gyula utca 28.** | **17:00–18:00** | *Emléktábla-avatás, versolvasás, egyéni visszaemlékezések, zenés köszöntés és házisütemény-kóstolás.*
18:00–18:30 | *Közös séta Raoul Wallenberg emléktábláihoz (Pozsonyi út és Raoul Wallenberg utca sarok), gyertyagyújtás. A séta útvonala: Hegedűs Gyula utca – Balzac utca – Pozsonyi út*

57 **Hollán Ernő utca 16.** | **14:30** | *Az épület 1944-es története.*

58 **Hollán Ernő utca 38/b.** | **15:30** | *Takáts Andrea színésznő olvas fel „A holokauszt és a családom" facebook-csoport történeteiből. „Mit jelentett a zsidóknak a nemzetközi gettó?" – Deák Gábor (MAZSIKE) előadása. Közreműködik a Lauder Javne Zeneiskola.*

59 **Katona József utca 24.** | **16:00** | *A Bábuska étterem kirakatában kiállítás korabeli dokumentumokból. Közös megemlékezés az utcában, Radnóti Miklós Negyedik eclogájának felolvasása az utca egykori csillagos házai előtt.*

60 **Kresz Géza utca 17.** | **15:30** | *Béki István saját versét olvassa fel.*

61 **Pannónia utca 54.** | **20:00** | *A Pannónia utca 54. számú ház udvarán kialakított ideiglenes kertmoziba várják az együtt emlékezni kívánókat. A rendelet szövegének interpretálása után az erre az alkalomra a házban forgatott Beköltözés című hangulatfestő videointerjút vetítjük. A rövid videót követően Sweitzer Katalin osztja meg személyes emlékeit Székely Éva idézeteinek felhasználásával. A ház kapuja ezen az estén nyitva áll. Az érdeklődőket a TAJÉK Csoport Sorvezető című installációja fogadja.*

62 **Pozsonyi út 1.** | **14:00** | *A ház történetének rövid ismertetése, a június 16-i rendelet felolvasása. „Radnóti Miklós Pozsonyi úti életének mérföldkövei és művészete (1935. augusztus 11.–1944. május 20.)" című előadás. Egy Radnóti-vers elszavalása. „A holokauszt tanulságai a jövőre" – Kertész Imre és a szervezők gondolatai.*

63 **Pozsonyi út 7.** | **16:30** | *Bálint András színművész Radnóti Miklósra emlékezik. A magyar költészet zsidó áldozatairól beszél Deák Gábor (MAZSIKE). Közreműködik Vázsonyi János szaxofonon (Bach-variációk).*

64 **Pozsonyi út 10.** | **17:30** | *Hegedűs D. Géza színművész olvas fel Szép Ernő Emberszag című könyvéből. Közreműködik Kardos Dániel gitáron.*

65 **Pozsonyi út 14.** | **16:00** | *Felolvasás a ház egykori lakóiról és zene. Az ÓVÁS! Egyesület megemlékezése.*

66 **Pozsonyi út 22.** | **17:00** | *„Radnóti prózában" – részlet Bálint András estjéből. Közreműködik Vázsonyi János szaxofonon (Bach-variációk).*

67 **Pozsonyi út 24.** | **11:00** | *Kiállítás és versek.*

68 **Pozsonyi út 54.** | **17:00** | *Beszédet mond Urs Brönnimann, a magyarországi Svájci Nagykövetség tanácsosa. Néhány szó a Pozsonyi út 54. sz. ház építészeti vonatkozásairól. „Zsidóüldözés és a csillagos házak szerepe a II. világháborúban" című előadás.Egy holokauszttúlélő emlékei. Radnóti Miklós verse Melkvi Bea színművész előadásában. Vetítés és zene.*

69 **Radnóti Miklós utca 4–7.** | **15:00** | *Irodalmi összeállítás és magyar népdalok. A két ház előtt (és között) „bőröndkiállítás" fényképekből és dokumentumokból.*

70 **Raoul Wallenberg utca 5.** | **18:00** | *Hegedűs D. Géza színművész olvas fel Szép Ernő Emberszag című művéből. Bosnyák Tamás holokauszttúlélő emlékezik. Közreműködik Kardos Dániel gitáron.*

71 **Raoul Wallenberg utca 14.** | **15:00** | *Zenés megemlékezés: hegedűszóló és a „Szól a kakas már" című dal, majd beszélgetés és sütemény.*

72 **Szent István park 25.** | **16:00** | *A Tom Lantos Intézet képviselőinek megemlékezése a névadó szülőháza előtt. Angol és magyar nyelven.*

73 **Tátra utca 12/a.** | **16:00** | *Takáts Andrea színésznő olvas fel „A holokauszt és a családom" facebook-csoport történeteiből. Dr. Földes Gyula holokauszttúlélő beszél az életmentő Raoul Wallenbergről. Közreműködik a Lauder Javne Zeneiskola.*

74 **Újpesti rakpart 5.** | **10:00** | *A Portugál Nagykövetség rövid megemlékezést tart a ház előtt, amely 1944-ben portugál védettség alatt állt, s amelynek homlokzatán emléktábla őrzi a vészkorszakban Magyarországon szolgált két embermentő portugál diplomata, Sampaio Garrido és Teixeira Branquinho emlékét. A Portugál Nagykövetség szervezésében.*

75 **Váci út 28.** | **11:00** | *A kényszerlakhelyeket kijelölő rendelet és a ház korabeli lakói névsorának felolvasása, családtörténetek elmesélése. Fiatalok Anne Frank naplójából olvasnak fel részleteket. Közreműködik Bodrogi Éva énekesnő.*

76 **Visegrádi utca 15.** | **15:00** | *Kiállítás korabeli dokumentumokból.*

SÉTÁK CSILLAGOS HÁZAK ÉRINTÉSÉVEL

HÁZAK ÉS TÖRTÉNETEK – SZÍNÉSZ SÉTÁK KÉT KERÜLETBEN

S1 **VI. kerület** Király utca 42. | Paulay Ede utca 43. Zichy Jenő utca 41. | Eötvös utca 2. | Király utca 54.

S2 **VII. kerület** Dohány utca 47. | Barcsay utca 11. (innen 74-es trolival 4 megálló) | István út 20. Damjanich utca 49.
*A házakhoz kapcsolódó visszaemlékezés-részleteket színészek olvassák fel. Az indulási időpontok és a résztvevő színészek névsora a **www.csillagoshazak.hu** oldalon olvasható.*

@ **NEM SZAROZTAK, EZEK VAGÁNY ZSIDÓK VOLTAK!**
10:00 *A séták a résztvevők megismerkedhetnek a VIII. kerület 1944-es eseményeivel, a csillagos házakkal, a védlevél-hamisításokkal és a Népszínház utcai zsidó ellenállással.*

A részvétel regisztrációhoz kötött:
lelkes.szilvia@telekiter.com
A Gláser Jakab Emlékalapítvány szervezésében

@ **REJTETT ZSINAGÓGÁK**
10:00 *A világszerte híres zsinagógák árnyékában számos kisebb, alig ismert zsidó imaház található Budapest történelmi zsidónegyedében. A séta során ezek közül kereshetik fel az érdeklődők a legjellegzetesebbeket, a napjainkban is működőket és az azóta átalakítottakat is. Meglátogathatják Budapest egyetlen ortodox magán zsinagógáját és a bérkocsisok imaházát is. A túra az egyik legprogresszívabb zsidó közösség lakászsinagógájában, a Mózes Házban zárul.*

A részvétel regisztrációhoz kötött:
www.hosszulepes.org/events/rejtett-zsinagogak/
A Hosszúlépés. Járunk? szervezésében

S3 **VEZETETT SÉTA**
Amerikai Egyesült Államok Nagykövetsége
V. Szabadság tér 12. | **11:00** | *M. André Goodfriend követségi ügyvivő és a követség munkatársai négy közeli, egykori csillagos háznál emlékeznek. Lisa Bost, Marin Marais:* **Les Folies d'Espagne** *című darabját adja elő fuvolán. Angol nyelvű program.*

S4 **SÉTA A VASVÁRI PÁL UTCÁBAN**
Vasvári Pál utca 8. | **16:00** | *A Brody ArtYard kiállí-tás megnyitója Diane Sophrine lengyel zsidó festőnő munkáiból.* | **16:15** | *Emléktáblák elhelyezése, versmondás a Vasvári Pál utca 8. és 9. számú házak kapualjaiban. Hegedűn közreműködik Büki Mátyás.* | **16:30** | *Vasvári P. utca 5.: vers a zsinagóga előtt* | **16:40** | *Vasvári P. utca 1.: vers a ház előtt* | **16:50** | *Vasvári P. utca 3.: vers a ház előtt* | **17:00** | *A Nappali kávéző előtt Beaux Jaxon and friends játszik.*

S5 **HEGEDÜS GYULA UTCAI SÉTA**
16:00 21 állomásos séta dokumentum és irodalmi megemlékezéssel, mécsesgyújtással. A program időtartama 2 óra. Találkozás a Szent István körútnál. Részletek a ***www.csillagoshazak.hu*** oldalon.

@ **EMBERMENTŐ DIPLOMATÁK BUDAPESTEN**
17:00 *A séta az embermentés legfontosabb belvárosi, lipótvárosi és újlipótvárosi helyszíneinek felkeresésével állít emléket Giorgio Perlasca (Olaszország), Angelo Rotta és Gennaro Verolino (Vatikán), Henryk Slawik (Lengyelország), Sampaio Garrido és Teixeira Branquinho (Portugália), Angel Sanz-Briz (Spanyolország), Raoul Wallenberg (Svédország), Carl Lutz és Friedrich Born (Svájc) diplomatáknak és az ő magyar és külföldi segítőiknek.* A sétát Csősz László történész, a Holokauszt Emlékközpont munkatársa állította össze. A sétát Czingler Szilvia kulturális antropológus vezeti.

A részvétel ingyenes és regisztrációhoz kötött:
www.bupap.hu/hu/embermento-diplomatak-budapesten
A séta időtartama kb. 2 óra. A program Olaszország, a Vatikán, Lengyelország, Portugália, Spanyolország, Svédország és Svájc nagykövetségeinek hozzájárulásával valósul meg.

S6 **SZENT ISTVÁN PARK KÖRNYÉKI MEGEMLÉKEZÉSEK**
18:00 *A séta keretében a megadott épületek kapujában családtörténetekből és irodalmi művekből hallhatnak rövid részleteket a résztvevők.*
Útvonal: Pozsonyi út 36. | Szent István park 14. | Hollán Ernő utca 48. | Szent István park 22. | Hollán Ernő utca 47. | Hollán Ernő utca 49. | Hollán Ernő utca 51. | Hollán Ernő utca 50. – Szent István park 23. | Szent István park 25. | Pozsinyi út 40.

S7 **AZ ÉLET MENETE ALAPÍTVÁNY SÉTÁJA**
18:30 *Az alapítvány holokauszttúlélők, művészbarátok, és önkéntesek segítségével rövid megemlékezéseket tart az alábbi XIII. kerületi volt csillagos házakban:*
Alig utca 12. **18:30–18:50** közreműködik Korcsolán Orsolya hegedűművész és Sugár Gergely kürtművész
Pannónia utca 54. **18:55–19:15**
Hollán Ernő utca 49. **19:20–19:40**
Szent István park 2. **20:20–20:40**
Pozsonyi út 28. **20:45–21:05** közreműködik Korcsolán Orsolya hegedűművész és Sugár Gergely kürtművész
Pozsonyi út 20. **21:10–21:30** közreműködik Korcsolán Orsolya hegedűművész és Sugár Gergely kürtművész
Pozsonyi út 16. **21:35–21:55**
Pozsonyi út 12. **22:00–22:20**
Újpesti rakpart 5. **22:30–22:50**

S8 **A BELVÁROSI SZABADEGYETEM SÉTÁJA**
19:30–20:00 *Gyülekező az V. Deák Ferenc utca 21. előtt, majd indulás az Üvegházhoz*
20:00–21:00 *Közös séta az Üvegházhoz 18 csillagos ház érintésével plakátragasztással*
Útvonal: Deák Ferenc utca – Október 6. utca – Arany János utca – Vadász utca
21:00–22:00 *Az Üvegház megtekintése. Az épület történetét Vámos György meséli el*
22:00–22:30 *Fáklyás vonulás a Deák Ferenc utca 21-be (fáklyát a szervezők biztosítanak)*

INTERNATIONAL PROGRAMS ON YELLOW-STAR HOUSES REMEMBRANCE DAY

COMMEMORATIVE EVENTS: INTERNATIONAL
72 XIII., Szent István park 25. | **16:00** | *Representatives of the Tom Lantos Institute convey a personal message at the house where Tom Lantos was born.*

M9 **OSA Archivum**
V., Arany János utca 32. | **21:00–23:00** | Closing event, plus a film projection of the day's commemorative events onto OSA's facade.

SUBTITLED FILM SCREENINGS
Cirko-Gejzír Cinema
F1 V., Balassi B. Street 15.
12:00–20:00 | *12 documentary films on the yellow-star houses, ghettoization, going into hiding, forced labor camps, concentration camps, and survivors and witnesses. See F1 for details of films subtitled in English or German.*

11 VI., Aradi Street 31. | **19:00** | **They Were Neighbors** documentary, Hungary (2004), 65 mins

CONCERTS
K1 VII., Városligeti fasor 33. | **14:00**
In Medias Brass Quintet
K2 VII., Síp Street 7. | **15:30** | **Yiddish and Ladino songs of the ghettos:** *from Cordoba to a Ukrainian shtetl, from Casablanca to Budapest.*
K3 XIII., Tátra Street 6. | **17:00**
Wallenberg Memorial Concert
K4 XIII., Szent István park | **20:00**
Göncölszekér ensemble
40 IX., Lónyay Street 18/b. | **20:15** | **Kontrabajusz Choir sing Transylvanian Yiddish and Hebrew songs**

GUIDED WALK
S3 **US Embassy** V. Szabadság Square 12. | **11:00** | *Guided walk led by US Chargé d'Affaires M. André Goodfriend and U.S. Embassy staff commemorating the four former yellow-star houses in the vicinity of the U.S. Embassy: Aulich Street 3. and 5., Hold Street 6 and Perczel Mór Street 4., featuring flautist, Lisa Bost, performing a piece by Marin Marais.*

KONCERTEK VOLT CSILLAGOS HÁZAKBAN

K1 Városligeti fasor 33. | **14:00** | **Az In Medias Brass Quintet koncertje** *A Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Bartók Béla Kollégiuma szervezésében.*

K2 Síp utca 7. | **15:30** | **Anastasia Chukovskaya és Alexey Zelensky koncertje** *Gettódalok Ukrajnától Cordobán és Casablancán át Budapestig.*

K3 Tátra utca 6. | **17:00** | **Wallenberg Emlékhangverseny** *1946. június 19-én a Raoul Wallenberg egykori munkatársai által életre hívott Wallenberg Bizottság díszhangversenyt szervezett Wallenberg tiszteletére a Zeneakadémián. A koncert megismétlésével és az ott elhangzott méltatás felolvasásával szeretnénk megemlékezni Raoul Wallenbergről és mindazokról, akik Wallenberg munkatársaiként résztvettek a Humanitárius Mentőakcióban.*

K4 Szent István park | **20:00** | **A Göncölszekér zenekar koncertje**

PROGRAMOK A MÚZEUMOK ÉJSZAKÁJA KERETÉBEN

M1 **PETŐFI IRODALMI MÚZEUM**
V. Károlyi u. 16. | **15:00** | **Ma gyertyát gyújtasz majd a gyermekeknek...** *Gerendás Péter, Hegedűs D. Géza, Havas Judit valamint Radó Gyula rendező emlékezik mindazokra, akik "bélyeges sereg"-ként éltek Budapesten csillagos házakban.*
Szerkesztő: Havas Judit

M2 **GOETHE INTÉZET**
IX. Ráday u. 58. | **16:00–21:00** | *Rézből készült emlékkockáival, úgynevezett „botlatóköveivel" utolsó szabadon választott lakhelyük előtt állít emléket a nemzetiszocializmus áldozatainak Gunter Demnig német szobrász. Az intézet a Csillagos házak programhoz kapcsolódva egy németországi képzőművészeti emlékezés-projektet mutat be.*

M3 **BUDAPEST FŐVÁROS LEVÉLTÁRA**
XIII. Teve utca 3-5. | **16:00–22:30** | **Széttépett esztendők 1938-1945 – A Holokauszt budapesti megéléstörténete** *A kiállításhoz kapcsolódóan a látogatók előadásokon, dokumentumfilm-vetítéseken vehetnek részt, s lehetőségük nyílik a nagyközönség elől elzárt levéltári részlegek látogatására, ahol betekintést nyerhetnek a restaurálás, a könyvkötés és a digitalizálás rejtelmeibe.*

M4 **MAGYAR NEMZETI LEVÉLTÁR**
I. Bécsi kapu tér 2. és I. Úri utca 54. | **16:00–24:00** | **Út Auschwitzba** *A Holokauszt Emlékévhez kapcsolódóan a levéltár a korszakban keletkezett, a magyarországi zsidóságot hátrányosan érintő, megkülönböztető rendeletekből, azok végrehajtásáról és más eredeti forrásokból válogatott. A cél annak bemutatása, hogy a szavakban megfogalmazott kirekesztő gondolatok miként váltak jogszabályokká, és miként okozták százezrek halálát.*

M5 **CERVANTES INTÉZET** (VOLT CSILLAGOS HÁZ)
VI. Vörösmarty utca 32. | **18:00** | *Kiállítás Ángel Sanz Briz spanyol diplomata emlékére, aki sok ezer zsidó életet mentett meg a Holokauszt idején Budapesten, ezzel kiérdemelve Izrael állam „Világ Igaza" elismerését.*
Filmvetítés 18.00 El Ángel de Budapest (Luis Oliveros, 2011) tévéfilm Angel Sanz Briz emlékére
21:00 A Lista de Chorin portugál dokumentumfilm

M6 **CAPA KÖZPONT** (VOLT CSILLAGOS HÁZ)
VI. Nagymező utca 8. | **18:00** | **Épületes Életek 1944-ben** *Három véletlen találkozás: a Capa Központ történetei arról, miként találkoznak az emberi sorsszálak a Holokausztot követően.*

1. találkozás: Töredékek - *Kolta Magdolna gyűjtését Kincses Károly fotómuzeológus mutatja be*
2. találkozás: Kis Pál, a Király utcai fotográfus
3. találkozás: „Igaz embert keresünk" *A Lauder Javne Közösségi Iskola tanulóinak dokumentumfilmje Raoul Wallenbergről*

M7 **LENGYEL INTÉZET** (VOLT CSILLAGOS HÁZ)
VI. Andrássy út 32. | **19:00–24:00** |
19:00 A Csillagos házak, a Holokauszt velünk élő emlékművei *című kiállítás bemutatása, az est programjainak ismertetése (a Lengyel Intézet nagygalériája)*
19:30 Prezentációk (moziterem) **A varsói Lengyel Zsidók Történeti Múzeuma** | **Jan Karski** *az első szemtanú, aki 1942-ben hírül adta a nyugati szövetségeseknek a holokausztot*
20:30 Filmvetítések (moziterem)
Henryk Slawik. Lengyel Wallenberg, 2004.
r: Grzegorz Łubczyk és Marek Maldis
Raoul Wallenberg háborúja, 2012.
r: Gregor Nowinski
22:00 Vetítés a könyvtár ablakaiban
(Andrássy út 32. és Nagymező u.15. sarok)
22:15 Gyertyagyújtás és megemlékezés
(az Andrássy út 32. kapujánál, udvarában)
22:30 Filmvetítés (a Lengyel Intézet mozitermében)
Örök Éva (2006) r: Nádasy László

M8 **MAGYAR NEMZETI MÚZEUM**
1088 Budapest, Múzeum krt. 14-16. | **20:30** |
Akik legyőzték a háborút és a vészkorszakot
Aliza Auerbach Túlélők című kiállításának megnyitója
21:00 a MÁV Szimfonikus Zenekar koncertje
21:00 tárlatvezetés a kiállításon

M9 **OSA ARCHÍVUM**
V. Arany János utca 32. | **21:00–23:00** |
Ki akar itt emlékezni?
Az intézmény a Csillagos Házak program szervezőjeként a 70 évvel ezelőtti eseményekre reflektál. Az érdeklődőket egy esti programra várják, amelynek során egy filmösszeállítást vetítenek az OSA épületére. A filmben a június 21-i emléknap legfontosabb eseményei és a városszerte zajlott emlékezések elevenednek meg.
21:00 Ungváry Krisztián történész videóbejelentkezése a Dohány utca 74. elől
21:30 Ami a Wallenberg emlékkoncert rekonstrukcióból kimaradt:
Beethoven **Op. 57 Appassionata** szonáta
Előadja: Medgyesi Zsolt zongoraművész

FILMEK A CIRKÓ-GEJZÍRBEN V. KER. BALASSI BÁLINT UTCA 15-17.

F1 **12 dokumentumfilm a zsidóüldözésről** www.cirkofilm.hu
Vetítés 12-től este 8 óráig, három teremben, folyamatosan.

A Cirko a csillagosházakat, gettósítást, bújkálást, munkatábort és megsemmisítő tábort a túlélők és szemtanúk történetein keresztül bemutató dokumentumfilmekkel emlékezik. **A vetítés ingyenes.** Minden filmet magyar hanggal vetítünk, kivétel 2 film, ezt külön jelöljük. Köszönjük a filmrendezők nagylelkű hozzájárulását!

A Kasztner-vonat r: Radó Gyula, 2006, 150 perc
Befejezetlen film, német-izraeli, 2010, 90 perc – *eredeti hang*, angol felirat! **EN**
Botlatókő, német, 2007, 73 perc – *eredeti hang*, angol felirat! **EN**
Egy év r: Sipos András, 2014, 78 perc
Emberekkel történt 1919-1944 r: Fehéri Tamás, 1999, 88 perc
Eva A5116 r: Nádasy László, 1963, 87 perc
Fény-képek gyermekeinknek r: Surányi András, Simó Sándor, Kőszegi Edit, 1988, 75 perc - angol felirat! **EN**
Igazak r: Sipos András, 1993, 64 perc - angol felirat! **EN**
Megjelölt zsidók meneteltetése Budapest utcáin 1944. október 17. archív film, 1944, néma, 1 perc
Szomszédok voltak r: Varga Zsuzsanna, 2005, 62 perc - angol felirat! **EN**
Társasutazás r: Gazdag Gyula, 1984, 75 perc - angol felirat! **EN**
Viszontlátás r: Sipos András, 1992, 45 perc - német felirat! **DE**

IRODALMI PROGRAMOK VOLT CSILLAGOS HÁZAKBAN

IR1 **LÁNG TÉKA**
XIII. Pozsonyi út 5. | **10:00** | *Kukorelly Endre és Németh Gábor felolvasása.*

IR2 **Alexandra Könyvesház, Alexandra Kiadó, Európa Könyvkiadó, Cartaphilus Könyvkiadó**
VII. Károly krt. 3/c. | **11:00** | *Megemlékező irodalmi séta a kerületben Vári György irodalomtörténésszel, újságíróval.*

IR3 **NÉMETVÖLGYI ANTIKVÁRIUM**
XII. Városmajor u. 15. | **11:00** | *Babiczky Tibor, Imreh András és Lázár Júlia felolvasása.*

IR4 **ÍRÓK BOLTJA**
VI. Andrássy út 45. | **15:00** | *Esterházy Péter írását Mesterházi Mónika tolmácsolja a közönségnek, majd Mesterházi Mónika és Varga Mátyás olvas fel* **16:00** | *Halasi Zoltán, Kőszeg Ferenc és Závada Pál olvas fel, fuvolán közreműködik Baglyas Anita.*

IR5 **TORDAI ANTIKVÁRIUM**
VII. Király u. 31. | **16:00** | *Kiss Noémi és Vörös István felolvasása.*

IR6 **FÓKUSZ KÖNYVÁRUHÁZ**
VII. Rákóczi út 14. | **16:00** | *Korabeli dokumentumfelvételek vetítése* | **17:00** | *Balla Zsófia versét Várady Szabolcs mondja el, Győre Balázs, Kemény István, Tompa Andrea és Várady Szabolcs olvas fel* | **18:00–20:00** | *Kerekasztal-beszélgetés és felolvasás a Líra szervezésében. Az est témáját a Corvina és a Magvető Kiadó gondozásában megjelent, a holokausztot tematizáló kötetek adják.*

OSA ARCHÍVUM
WWW.OSAARCHIVUM.ORG